

MAS architectuur ook na 150 jaar jong, fris en toekomstgericht

Met de respectabele leeftijd van 150 jaar is MAS architectuur een van de oudste architectenbureaus van Nederland. Desondanks is het bureau jong van geest en heeft het een veelbelovende en breed georiënteerde orderportefeuille. In 1865 begon het bureau onder de naam van de oprichter: Evert Margry. Met vestigingen in Rotterdam, Hengelo en Terneuzen behoort MAS architectuur met vier partners tot de middelgrote bureaus van Nederland.

In anderhalve eeuw tijd heeft het wellicht oudste architectenbureau van Nederland grote en minder grote schommelingen gekend met wisselende samenstellingen, naamgeving en omvang van orderportefeuille. Maar veerkracht, flexibiliteit en vooral vitaliteit hebben telkens een nieuwe toekomst mogelijk gemaakt. Ook nu, als alom een opleving van de economie het einde van een jarenlange crisis aankondigt, kan MAS met optimisme de toekomst in.

Er is veel veranderd in 150 jaar. Aanvankelijk begon de oprichter Evert Margry, afkomstig van het roemruchte bureau van architect Pierre Cuypers, in dezelfde rooms katholieke traditie als zijn leermeester. Evert, zoon van Jan die destijds het genootschap Arti et Amicitiae mede oprichtte, ontwierp (neogotische) kerken, kloosters en pastorieën, vaak als complete opdracht inclusief het interieur en het meubilair. Na de te vroege dood van Evert in 1891 nam zijn broer Albert, samen met Jos Snickers het bureau over en werd de orderportefeuille geleidelijk verbreed en ook vernieuwd. Dat proces kwam in 1912 in een stroomversnelling met het aantreden van Jos Margry de zoon van Albert. Vooral in de wederopbouwperiode werden opdrachten voor ziekenhuizen en woningen meer en meer regulier en werd het gebruik van nieuwe materialen en bouwtechnieken als vanzelfsprekend geïntroduceerd. In 1953 kwam de leiding van het bureau in handen van de derde generatie Margry: Alphons. Samen met Ton Jacobs wist hij grote en structurele opdrachtgevers aan het bureau te binden, zoals bijvoorbeeld het Franciscus Ziekenhuis in Roosendaal en het verpleeghuis Vreugdenhof in Amsterdam.

Als in 1970 At Tuns en Hans Horsting de directie van het nog steeds groeiende bureau komen versterken, komen ook nieuwe vestigingen in beeld om zo het groter wordende werkgebied beter te kunnen bedienen. Met het terugtreden van Alphons Margry en Ton Jacobs in 1980 verandert de naam van het bureau van Margry Jacobs Tuns Horsting in Tuns+Horsting architecten. Een nieuwe fase vangt dan aan. Noord en Oost Nederland worden vanuit de vestiging Markelo door Hans Horsting bediend. Gezondheidszorg en volkshuisvesting zijn de belangrijke pijlers. De Rotterdamse vestiging onder leiding van At Tuns vindt in het Inntel Hotel een vaste opdrachtgever met het Leuvehavengebouw als iconisch vlaggenschip. Met de overname van een architectenbureau in Zutphen wordt ook de discipline restauratie aan het dienstenpakket toegevoegd.

Het onverminderde voortbestaan van het bureau betekent ook een regelmatige wisseling van de leiding. En nadat in de jaren negentig Joost Berger en Hylke Gjaltema de staf gaan versterken, wordt in 2004 besloten het bureau een 'merknaam' te geven, onafhankelijk van persoonsnamen. MAS architectuur is een krachtige, eenduidige en tijdloze naam. Zonder specifieke betekenis, maar waarin de liefhebber een afkorting van bijvoorbeeld Meer Architectuur en Stedenbouw kan herkennen. Stedenbouw is sinds de bemoeienis met volkshuisvesting in de VINEX-locaties al langer een tak van sport die binnen het bureau een plaats heeft. Maar met het relatief nieuwe fenomeen van krimp, is deze discipline een nieuwe fase ingegaan. De kwetsbaarste delen van Nederland vragen om inventieve en innovatieve oplossingen om de leefbaarheid daar in stand te houden. Zeeland, en met name Zeeuws Vlaanderen, is daar een voorbeeld van. Met de vestiging van MAS Terneuzen in 2009, en een deskundige bezetting is een nieuwe kwaliteit aan het bureau toegevoegd. Inmiddels zijn de vestigingen in Markelo en Zutphen samengevoegd in de vestiging Hengelo. De twee hoofdlocaties worden geleid door Daan ter Avest en Joost Berger in Rotterdam en Rob Beerkens en Richard Brok in Hengelo. Terneuzen wordt vanuit Rotterdam aangestuurd.

De grootste kwaliteit van MAS architectuur is de eigenschap om standvastig én met vitaliteit de veranderende wereld tegemoet te treden. Dat blijkt telkens weer als het een economische crisis met veerkracht weet te overleven. Er zijn niet veel bureaus die over die ruime ervaring kunnen beschikken. Toch is de crisis van 2008 - waarvan het eind nu in zicht is - anders dan eerdere zwakke periodes. Een nieuwe marktgroei met bijvoorbeeld nieuwe stedelijke uitleggebieden is vrijwel voorbij. De markt wordt bepaald door thema's als vergrijzing, krimp, kleinschaligheid en bottom-up initiatieven. Herstructurering van binnenstedelijke gebieden, renovaties en transformaties van gebouwen doen eveneens de aard van de ontwerpogaven veranderen. Dat vraagt om een andere attitude. Ook in het vakgebied van de architectuur.

MAS architectuur houdt de vinger aan de pols en voorziet dat, los van versnelde innovaties in het bouwproces, samenwerking een steeds belangrijkere component in het vakgebied zal worden. Diverse samenwerkingsvormen, met kortere of langere doorlooptijden, zijn met regelmaat in een aantal varianten zichtbaar binnen de bureaupraktijk. Soms komt het initiatief daartoe van externe partners en soms neemt MAS het initiatief als daartoe het verzoek komt vanuit één van de vele vaste relaties. Dankzij dat krachtige netwerk, waarbij de relatie vooral op persoonlijk en niet alleen op bureauniveau zijn waarde kent, biedt de opleving van de economie opnieuw kansen. Opmerkelijk is daarbij de betrokkenheid bij de ontwikkeling van het zogenoemde 'smart casco', maar ook de grensoverschrijdende uitbreiding van het netwerk met in de afgelopen jaren diverse interessante ontwikkelingen in bijvoorbeeld Duitsland.

MAS architectuur bestaat in 2015 maar liefst 150 jaar. Een bureau met een hechte en solide geschiedenis dat tot één van oudsten en grotere van Nederland behoort. Dat kan alleen maar dankzij een grote vitaliteit en een flexibele opstelling ten opzichte van een voortdurend veranderende maatschappij. Zo is een startpositie vanuit een katholiek gekleurde opdrachtportefeuille door de vele jaren heen kunnen veranderen naar hoofdaccenten in de zorg, de woningbouw en de stedenbouw. De familie Margry heeft vanaf de oprichting in 1865 met vier generaties tot in de jaren zeventig van de vorige eeuw een bepalende rol gehad in het architectenbureau. Sindsdien hebben diverse opvolgers de koers, het karakter en de kwaliteit bepaald. Hoe verrassend is het dan als in 2014 een jonge studente architectuur met de naam Fabienne Margry zich meldt met de vraag om stage te mogen lopen op het bureau. Als achterkleindochter van oprichter Evert Margry is zij de vijfde generatie die een bijdrage levert aan de al zo rijke bureauhistorie. Het is mogelijk een toevalligheid, maar het is ook een mooi markeringspunt in een 150-jarige geschiedenis.

MAS architectuur, 2015
Rotterdam, Hengelo, Terneuzen